

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

—
 Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 amint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Tavaszdik.

Szokatlanul hosszan tart az idén a tél
 hosszú álma, szinte birokra kél a tavasz
 vele.

De azért tavaszodik

Élet kél a természetben s a száraz
 galylyak ma-holnap fölveszik zöld ruhájukat,
 fehér köntösét a susogó ezüst nyárfa . . .

Ugyan miről fognak suttozni?

Az el ernyedtek fognak-é ismét élén-
 kebben lüktetni, az elszikkadt gazdasági for-
 rások meg fognak-é eredni megint?

Ez az, ami ma legjobban foglalkoztat
 mindenkit, a kik a súlyos viszonyok között
 jobb idők után áhitoznak.

Az emberi fizikum megszabadulván a
 tél zordonságai alól, érzi a nap melegének
 üdítő hatását, és ennek a kellemessége át-
 húzódik a lélekre is.

Sejtjük, érezzük, hogy válságos gazda-
 sági állapotnak vége kell, hogy szakadjon,
 noha kézzel fogható bizonyosságunk nincs,
 mely e reményre feljogosítand. De mivel
 szeretjük hinni, hisszük is.

Igazában alig változott valami a leg-
 utóbbi öt év óta. Ha változott is, nem a
 jóra vezetett, hanem mind közelebb hozott
 ahhoz a kérdéshez, hogy ugyan már most

mifelé fog a helyzet ismét rosszabbodni, mi
 újabb csapás vár ismét reánk, mely aka-
 dályt fog gördíteni a gazdasági egészséges
 tejlődés elé.

A megélhetési viszonyok mostohaságát
 soha olyan általánosságban nem érezték
 még, mint mostanában.

Gazdag és szegény sorsúak egyaránt
 szenvednek sulya alatt. A jómódúak aggód-
 va látják jóllétök apadását, mely ellen hiába
 küzdenek; a szegények meg éppenséggel a
 nyomor gyökerén rágódnak, kapkodnak fű-
 höz-fához, keresve a segítő hatalmat s mind
 alább merülnek a szükölködés tengerébe.

Munkáért, segítségért kiáltanak kétség-
 beesetten és az állam, meg a társadalom
 csakugyan segítségükre is sietnek, — de a
 nagy zürzavarban nem találják meg az iga-
 zán segítséget nyújtó eszközöket. Bármi ne-
 mesek is az intenciók, bármi erős is az
 akarat, a tehetség nem terjed annyira,
 hogy a bajt gyökeresen meggyógyíthatná s
 a rendes viszonyok ismét helyre állíthatas-
 sanak.

Szomorú a kép s nem jól cselekszik,
 a ki a szemét behunyva annak az édes
 álomnak adja oda magát, hogy nincsen
 baj, rendben van minden s a jaj kiáltások,

melyek felénk hangzanak, túlzott képzelődé-
 sek kifakadásai.

Fájdalom, a nyomor meg van, nagyon
 is meg van. Társadalmunk jelesei látták és
 látják ma is és folyton keresik az eszközü-
 ket, módokat a nyomor enyhítésére.

Az emberszeretetet nem hiába aposzt-
 rofálta a nyomor. Segítettek és segítenek, a
 hol tudnak, de az igazi gyökeres segítség
 csak a viszonyok javulásában rejlik.

Tavaszdik . . . , de a természet oly
 nehezen ébred, mintha az is segítségére
 lenne az általános szegényedés rettenetes
 munkájának.

Óh, bárha közelednék az idő, mely
 után valamennyien epedve várunk s ismét
 nyugodtan térhetnénk a munka országába,
 ahol a fáradság díjából nagyobb gondok
 nélkül élhetnek meg a mostani nehéz vi-
 szonyok által kétségbe esésig sanyargatott
 polgárok!

Kell, hogy jöjjön, mert a betegség nem
 élet veszélyes, csak lenyűgöz a nyomor
 fekhelyéhez és a lábbadozás nem késhet
 már soká.

Nyájasan mosolygó napsugár, hozd
 meg nekünk az egészségesen lüktető élet
 jó érzéseit, engeszteld föl fagyos érzelmein-
 ket a remény és bizodalom melegével.

TÁROZA.

Biciklista.

Mint orkánál az ördögszekér
 Gyors tempóban forg a kerék.
 Repülni földet alig érve,
 Ah minő pompás, mily derék.
 Mint Ikarus előtt hajdanta
 Tágul, enged a kék azúr.
 (Bár sok biciklista nem tudja
 Hogy ki volt légyen ez az úr.)

Mert nálunk az ifjonti nép, ha
 Nem tud csinálni karriert,
 Az ősi telken cigarózva
 Él, de nem tudni miért.
 Sok félre képzett gyásztalentum
 Sok megzúpult ámbiczió
 Nyargal utcáinkon alá s fel.
 — Biciklistának lenni jó!

Munka, törődés, gond az élet.
 Fejjel haladni most nehéz.
 Sok ficsúr hát biciklire kap
 S minden gyalogjárót lenéz.
 Üres nálla az a nagy pajta,
 Ami ott van fején belül.
 A tudományt vigye az ördög;
 De a sportért eped, hevül.

Édes divat. — Ablak alatt ha
 Elsurran a „kerekező.”

Megbillen egy esinos leány fej
 S halk sóhajtás kél: ah ez ő!
 De ha üres az ablak, akkor
 Bús a levente, meg meg áll.
 Vele érez a gummi gép is
 Nagy mérgesen zug a pedál.

Bolond divat. Egész világunk
 Jobb részt a sport körül forog.
 A test edzés kultusza diszlik.
 Országszert ez a fődolog.
 Ezerfele torna, bicikli
 Mind edzi Árpád nemzetét.
 S csodálatos: sohase volt még
 Ily gyatra, léha nemzedék.

Árpád apánk ezer év előtt
 Hogy megálltál Munkács alatt.
 Kard villant ott izmos karokban.
 A szép sereg lovon haladt.
 Ne nézz le ránk! Most unokádnál
 Üres a fej, hitvány a kar.
 Boldogulni nem észszel, kézzel,
 De — biciklin — lábbal akar.

Forgács.

Az asszony becsület.

Talléros Kázmér doktor, a híres fővárosi
 ügyvéd, erőtlennül rogyott le karosszékebe. Végig
 simította az idegességtől verejtékes homlokát. Te-
 nyerébe hajtotta fejét s mereven, öntudatlanul
 bámult ki a modern kényelemmel, igazi angol iz-
 léssel butorozott iroda ablakán.

Pedig ma fényes napja volt. Az ország leg-
 tekintélyesebb ügyvédje volt az ellenfele. S ő mégis
 győzött. Érveinek sulyával, ékesszólásának varáz-
 slatos erejével a maga álláspontjának tudta meg-
 hódítani az esküdszéket, meg a bíróságot. De
 mit törődik ő most a sikerrel, a lapok dicséretével,
 az irigy kollégák bámulatával? Az esküdtek fel-
 mentő verdiktje neki nem adhatja vissza a becsü-
 letét. A sajtó dicsőhymuszai nem forrasztják be
 azt a sebet, melyet az ő lelken ütöttek.

A tárgyaló teremből jött épen ki. Az ügyvé-
 dek szomszédos szobájában a bünpörnek részleteit
 beszélték meg, az ítéletet bírálgatták. Ő róla is
 megemlékeztek. Mindenki elismerte a mai nagy si-
 kerét. A beszélgetés zürzavaros hullámaiból egy
 kappanhang éles diskantja vált ki. Talléros aka-
 ratlanul odafigyelt.

Könnyű Talléros kollégának. Őt felkapta
 szárnyaira a hír. A sors tenyerén hordozza. S
 nincs az a földi jó, amelyből bőségesen nem jut-
 tatna neki szerencsés végzete. Pedig én még is-
 mertem őt kezdő ügyvéd korában. Milyen nyomor-
 ban élt. Leghűbb látogatója a végre-hajtó volt.

Hogyan kapaszkodott fel ez az ember? kér-
 dé egy másikrekedt orrhang.

Elmondhatom azt is, felelte az előbbi kappan-
 hangú ügyvéd. Talléros is azok közé a halandók
 közé tartozik, kiket a feleségük tesz valamivé.
 Szerencsésen nősült. Azaz hogy a feleségének se
 volt egyebe egy ragyogó szempárnál, egy fitos
 csinos orrocskánál, meg a bájos arcánál. De ezt
 a vagyonát jól föl tudta használni. Önök emlékez-
 nek még, az Egyesült bank öreg ügyésze Kuniczky,
 vagy hat—hét évvel ezelőtt meghalt. A banknak

Egyleti élet.

E b. lap 9. számában megemlékezvén a „Kath. Olvasóegylet”-et végveszéllyel fenyegető ujtópárt mozgalmáról, megígértem, hogy nagygyűlés után ismét hozzáfogok szólni a dologhoz, nem mint szakavatott író, hanem csak mint jóakarója az egyletnek.

Nos hát a nagygyűlés megtörtént f. hó 24 én s elérkezett az idő, hogy ígéreteimet beváltsam.

„Aki szelet vet, vihart arat”, tartja a magyar példaszó. Az ujtópártnak nagyreményű vezére volt az, aki felkavarta az egylet békés életének csendes levegőjét, de ő is volt az egypár hű elvtársával, aki aratott olyan vihart, hogy majd el söpörte őt és őket légváraikkal együtt. A jobb gondolkozásúak, akik valamely üdvös eredményt vártak ettől a mozgalomtól, időközben átláttak a szitán s mielőtt a gyűlés ideje elérkezett volna — bár alá irták a kérvényt, — elálltak a mozgalom szándékától s megdőbbsenve a beugrasztás merészségétől annál hevesebben tört ki belőlük a méltatlanság érzete, küldvén zápporként a megcsalás éles nyilait hangosan felzuduló lezavazás alakjában a beugrasztó ellen. Nagyon helyesen, nagyon okosan tettek! Mäskor nem lesz kedve az illetőnek aláírásokat toborzani. De máskor az aláírók is jobban megnézik s megértik, hogy mi az, ami alá firkálják nevüket. Hogy ki volt az ujhuzásnak a kezdeményezője, nem szükséges megneveznem, mert hiszen úgy sem tartozik a dolog lényegéhez. Előg abból annyi, hogy az illető akárki volt is, ezentrumot nem talált, mert nem jó fegyverrel czélt, aztán meg nem is értette hogyan kell azt kezelni. Az egész műveletben több volt a képzelődés, mint az okos meggondolás. Egy felhevült percz, a bosszúállásnak egy kis szörnyszülötte volt az a kis mumus, amivel megrettentelte az egylet nyugott életéhez hozzá szokott elemeit, de csak egy pillanatig, mert a mozgalomhoz nem tartozó nagytöbbség, már a gyűlés előtt meghuzta annak a kis idétlen mumusnak haldoklása fölött a lélekharangot. A nagygyűlésen elhangzott vitalkozások, már csak rövidke bucsuztatója volt a kiszenvedett mumusnak. — Ugyan, mi is volt az a mumus?

Ez: — „Kérjük a „Kis Casinó” ajtó feliratnak — Római Kathólikus kis Casinó-ra való átkeresztelését; kérjük a választásokhoz a titkos szavazás bevezetését”

Az első kérés esetlen, a második meg törvénytelen, éppen azért a megillető módon bánt el a nagygyűlés s ezt megelőző választmányi gyűlés az alaptalan követelésekkel. Hogyan is lehet azt kérni higgadt meggondolással, hogy egy kathólikus egyletben, annak szabályai szerint működő kis asztaltársaság hajlékának ajtó felirata, a felekezeti jellegét hordja magán. Hiszen magától értetődő dolog, hogy abban az egyletben létező minden tag, minden társaság az egyletnek mint

ügyészre volt szüksége. Tallérosné ismerte a bank igazgatóját, még abból az időből, mikor színésznő volt. Azt is mesélik, hogy a direktor udvarolt a szép színésznőnek, s nem minden siker nélkül. Tallérosné fölkereste tehát a bank igazgatót. Hogy mit beszéltek négy szem között azt nem tudom. Tény azonban, hogy a nagy fiskálisok, a híres jogi meg pénzügyi kapacitások elestek a zsiros falattól. A bankügyész a szegény, az ismeretlen Talléros lett

Tallérossal forgott a világ. Kedve lett volna berohanni a szobába s torkára fojtani a szót. Tán-torgó lépésekkel az ajtó felé rohant. Agyán azonban hirtelen egy gondolat czikázott át. Megállott s mintha gyökeret vert volna lába, egy lépést sem tudott tenni. Fejéhez kapott, mintha a szarvakat keresné, s fél hangosan mormogta:

Igaza van . . . igaza van . . . Mindenki tudja csak én voltam a vak bolond.

S hajadonfövel rohant haza a biroságtól.

Most már értett, most már tudott mindent. Egyszerre világosság gyult agyában. Most már tudja, miért oly gyakori látogatója a bankigazgató a házának, s miért bänik vele oly feltűnően szivesen a felesége. Eddig csak asszonyi kokettériának tartotta a neje viselkedését. Most már tudja, hogy az több volt, sokkal több. A kölesönös meleg kézszorítások, azoknak a puha kacsóknak a simogatója nem pusztán barátságból történt: az volt a bünös szerelemnek megpecsételője. Most már azt is tudta, hogy miért utazik annyiszor az asszony a szüleihez, és miért kél ugyanakkor az igazgató is utra.

Talléros mintha szabadulni akart volna a

erkölcsi testületnek egy részét képezi, mely egy gyűjtő fogalom alá a „Róm. Kath. Olvasóegylet” fogalma alá tartozik.

Csak hogy a kezdeményező ezt nem tudta, ennek megmagyarázása és megértése okozta a háborgást, mert azt ökelmének ha okosnak tarja magát — tudnia kellett volna, minden felvilágosítás, minden nagy hanggal menő vitalkozás nélkül. Úgyam, de a tudákos s a tudásnak ellensége és viszont. A tudás őszinte, a tudákos ság zavart és konok. Sokkal könnyebb a hegyet kimozdítani helyéből, mint a tudókos embert fönnak meggyőződéséből kiábrándítani. Erre nem is törekedett az egylet vezetősége, csak arra, hogy a nagytöbbséget tájékoztassa a kérés indokolatlansága fölől s kimondossa a nagygyűléssel a statuquót; Kis Casinó lesz az ezután is, azzal a külömb-séggel, hogy valamivel nagyobb betűvel fog kiírni.

A második kérést t. i. a titkos szavazást, mint olyat, melyet az alapszabály nem tartalmaz, szintén elvetette, mert törvénytelen s nem akarta magát sodortatni az egylet. Aztán meg nyíltság illik a magyar emberhez, nem a titkos fondorlat. Szavaztak nyíltan, választottak egy hangúlag; a 28 éves jogszokáshoz az volt a méltó eljárás. — Az alapszabály revisiójánál szóba fog jönni a titkos szavazás divatba hozatala, azonban az a kiforrott gondolkozású nagytöbbség, amely jóindulattal s nem lankadó ügyszeretettel mindenben erős oszlopa volt az egyletnek, e kérdés felvetésénél ismét sorompóba fog állani, nem fogja engedni, hogy oly választási módozat vétessék fel az alapszabályba, mely évről-évre a hálátlan mellőztetés rongyait vágná a buzgón, lelkiismeretes sáfarkodással működő tisztviselőség szeme közé. — Haladjon az egylet lassan, de biztosan. Örizkedjék a belvillongásoktól; egyesek tartózkodjanak a kákán is esemőt keresni; ok nélkül ne változtassák a tisztviselőket, mert az ilyen személy változások az összhangot zavarják meg; az új rendszerek mindig rázkódást szoktak maguk után vonni, tehát tapintatosan bánjanak az újításokkal. Az okosok, akik méltóknak találják magukat a tiszteletbeli állásokra, azok várni is tudnak, majd eljön az idő mikor a közvélemény őket is a méltó helyre fogja beültetni.

* * *

A „Kathólikus Olvasóegylet” nagygyűlése a fent tárgyalt vitás ügyön kívül még a következőkkel foglalkozott.

1. Felolvastattott a számvizsgáló bizottsági jegyző könyv, miből kitűnik, hogy az egyletnek az 1900. évben bevetele volt: 1160 kor. 39 fill.; kiadás 584 kor. 53 fill.; tisztamaradvány: 581 kor. 86 fillér; ebből 440 kor. a pestmegyei abonyi takarékpénztárban van elhelyezve. Ingó, ingatlanokban és készbénzben összes vagyona az egyletnek: 6841 kor. 86 fillér melyen 1200 korona teher

kinzó gondolatoktól hirtelen felugrott úgy, hogy a széket is feldöntötte.

Kétségtelen . . . kétségtelen . . . Az az asszony megcsalt, legocsmányabbul megcsalt.

Izgatottan föl és alá járt a szobában.

Megölöm, megölöm ezt az átkos asszonyt, kiáltotta ökleit rázva.

Karjai azonban csakhamar erőtlennül hanyatlottak vissza.

Nem lehet. Nincs erőm hozzá. Elrabolták becsületemet. De meg fizettek érte. Busásan meg fizettek. Vagyont, csillogást, tekintélyt adtak. Ez a kényelem, ez a pompa a vérdíj, a gyalázatombnak a díja. Én elfogadtam a díjat. Évekig élveztem. Büntársuk lettem. Nem, nem igaz, én vagyok a leggyalázatosabb, legbünösebb közöttük. Elfogadtam használtam a pénzüket. S még csak bosszút se állhatok rajtuk, mert büntársuk vagyok. A bosszú szellemének pedig rémesnek kell lenni — de becsületesnek . . . De szétrombolom mindezt, ami a gyalázatombra emlékeztet.

Egy örültnek vad elszántságával esett neki a stilszerű butorzatnak. Izzé porrá törte íróasztalának drága csecsebecsét. Összetört mindent ami törhető volt. Széthasogatta a drága szőnyeget s karos székeinek nehéz selyem bevonatát.

Azután kimerülten dőlt végig a fölhasogatott pamlagra. Ajka tajtékzott, kebléből rémes hörgés tört elő.

* * *

Másnap ugyan hiába keresték a kliensek a híres Talléros ügyvédet.

fekszik, e szerint a tiszta vagyon: 5641 korona 86 fillér.

2. Király János elnök hosszabb beszédben jelentést tett a mult év ügyviteléről és nevezetesebb mozzanatairól.

3. Megejtették a tisztviselő választás. Egyhangúlag beválasztott tisztviselő elnöknek: ft. Lé-vay Mihály; elnöknek Király János; alelnök: Kummer Mihály; igazgatónak: Konez Márton; pénztárnok: Egedi József; jegyzőnek: Vererán István; helyettes jegyzőnek: Szücs István; könyvtárosnak: Moravec István. — Választmányi tagokká lettek: nt. Veres (Agoston) János, Bodócs József, Habony András, Juhász Imre, Konez Pál, Kováts Béla, Kummer János, Lukács Gyula, Mészáros István, Muesi Alajos, Nagy Imre alp., Palásthy Pál, ifj. Palásthy Pál, Szabó Mihály B., Szombathy János, Szücs József G., Tóth József K., Várady János. — A számvizsgáló bizottságba beválasztottak: Bedekovich Lajos, Egedi Mihály, ifj. Gulyás István V., Király Antal, Király Sándor, Kováts Béla, Mózes Imre, Muesányi János, Piviczki Mihály, Rühnovszky Antal, ifj. B. Szabó József.

4. Indítványok során kimondatott az alapszabály revisiója, a könyvtár rendezése és a nagy terem építése.

Ezek után a nagygyűlés a mily viharral kezdődött, éppen olyan nagy esendben szétoszlott, éltetvén a hosszú időn keresztül működő ügybuzgó elnököt.

Ugyanaz.

Közgyűlés.

A tegnap tartott közgyűlésen város atyáink csaknem teljes számban vettek részt.

A közgyűlésen Teszary László járási főszolgabíró elnökölt, ki is a gyűlést megnyitván, előterjesztette a gyűlés első tárgyát, a községi egyik jegyzői állás betöltésére. Mielőtt az aktus megindulna, kegyeletes szavakkal emlékszik meg Lederer Lajos elhunyt képviselőről.

Azután pedig megemlékezik a nyugalomba vonult Aranyi Sándor jegyző érdemeiről, hosszú hivatalos működéséről, indítványozza, hogy ez jegyzőkönyvbe iktattassék, és ez küldöttségileg neki átadassék.

Ez elfogadtatván, Máthé József felolvassa Aranyi Sándor búcsúzó emlékiratát, melyet a közgyűlés tudomásul vesz.

A közgyűlés küldöttséget választ a jegyzőkönyv átadására:

Palásti Pál bíró, Máthé József jegyző, Lukács Gyula, Komáromy József és Kummer Mihály, személyében.

Elnök előterjeszti, hogy itt első jegyzői állás lenne betöltendő, de arra Máthé József jegyző volna hivatalos indítványozza, hogy az első jegyzői állás — eddigi resortja meg tartásával — Máthé József által töltsék be, mely esetben a második jegyzői állás lenne betöltendő.

Ehez a közgyűlés egyhangúlag hozzá járul.

Elnök előterjeszti, hogy az új jegyzői állásra két pályázat érkezett be, Papp Péter és ifj. Aranyi Sándor törtéti jegyzőé. Itt elnök méltatja Papp Péter hivatalos működésében eddig tanusított teljesen kifogástalan magaviseletét, úgy hogy csak sajnálhatja hivatalából való távozását, — Aranyi Sándort is teljesen érdemesnek tartja ez állás betöltésére s így mindkettőt jelöli a jegyzői állásra.

10 képviselő testületitag szavazás elrendelését kéri, mit elis rendelt, a mi meg kezdetvén: e szerint a beadatott 50 szavazat mind Papp Péterre esett, minek folytán elnök őt egyhangúlag megválasztott jegyzőnek jelenti ki.

A megválasztott jegyzőért Palásty Pál, Pinter Gyula és Csupkay Ferencz tagokból álló küldöttség ment el, ki is megjelenésekor lelkes éljenzéssel és az elnök által szép üdvözlő beszéddel fogadtatott.

Papp Péter jegyző az esküt letévén, köszönetét fejezi ki főszolgabíró elnök és a képviselőtestületet jóindulatáért, hizalmának impozáns megnyilatkozásáért, mely érzéssel telt szavakkal búcsúzott el elnököl főszolgabírájától, mint kiváló jóságú főnökétől, és teljes tudását, szorgalmát ajánlja föl az állás betöltésére.

Ezután a községi bába választásra került sor, melyre egy hangúlag Máthé Bénéámné választott meg.

A gyűlés további lefolyásáról a jövő számunkban fogjuk megemlékezni.

A tanyai iskoláról.

Az 1901. február 25-én megtartott közgyűlés alkalmával felmerült újból a már évek óta tervezett tanyai iskola felállításának kérdése. Hogy mily határozat vagy megállapodás volt az, azt olvastuk, jobban mondva tudjuk e lap hasábjából.

Bizony tek. képviselő testület ezen fent említett iskola felállítására nagy szüksége van a községnek. A népesebb tanyákról bejáró tankötelesek s ezek szülei tudják legjobban, hogy mily áldásos lenne annak mielőbbi felállítása. A szegény tanulók egy nap kétszer teszik meg azon nagy utat, mely a tanyától az iskoláig húzódik — szegényes ruhájukban az időjárás különféle viszontagságai között átfázva, sirva kerülnek haza s az iskolába. Ott egésznap csak kenyéren s vizen tengődnek azért amiért a nagy távolság miatt haza nem mehetnek, holott a szülei háznál bizonyára valami meleg ételt kapnának. Így megy ez hétről-hétre, hónapról-hónapra az egész tanuló alatt — kenyéren s vizen élve, elvétele valami hideg táplálékot vesznek magukhoz. Pedig ezen korban inkább megkívánja a gyermeki test, a fejlődéséhez szükséges jó meleg táplálékot. Vannak oly iskolás gyermekek is, pedig nagy számmal, a kik szüleiket, testvéreiket egy héten csak egyszer vagy kétszer látják. Itt bent a városban helyzetnek azok el a rokonok s ismerősöknél bizonyos díjazás mellett hogy a nagy távolságot s utat, ruhát, eszmiát megkímélendő, s a törvénynek eleget téve — onnan járjanak az iskolába. Minden mellékes kiadások — eltekintve a betegségben kiadott gyógyszerek árától a tanyai iskola felállításával az amugy is szegényesen díjazott cselédeknél megszűnőnek.

Az említett bajon s panazon csak is a tervezett tanyai iskola mielőbbifelállításával lehet segíteni, amivel a törvénynek is egyttal eleget tehetünk, de meg kir. tanfelügyelőnk óhajta is teljesítenék, s iskola ügyünk egy lépéssel előbbre vitetnék.

Kérjük a községi iskolaszéket, egy tanyai iskola mielőbbi felállítására, mert:

Adjuk meg a törvénynek, ami a törvényé s a nép óhajának, tudás vágyának — ami a népé!

Áts.

Előfizetési felhívás!

Egy negyed év pergett le az idő mérőjén, mióta e szerény lap támogatására kértük föl olvasóinkat és e város t. közönségét.

Ez idő alatt is, az előtt is igyekeztünk szerény tehetségünkkel megfelelni kötelességeinknek és ama kívánalmaknak, melyeket magunkra vállaltunk és a melyeket a közérdek szolgálata, a közügy előmozdítása reánkrol.

Kötelességünk teljesítésére ezután is hiven becsületes eszközökkel igyekeztünk munkálkodni, becsületesen és körül tekintéssel egy egészséges közszellem megteremtésére törekedni, a mihez a t. közönségtől jó akaratot, bizalmat és csupán annyi anyagi támogatást kérünk, hogy ezt az eszközt a közérdek szolgáltatásban fenntarthassuk.

Előfizetési ár: egy évre 8 korona

fél „ 4 „

negyed „ 1 „

Abony, 1901. márczius 30

hazafias üdvözléssel

a szerkesztőség és kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— **Kegyedetes ajándék.** Szép ajándékot kapott az abonyi református egyház husvét ünnepére. — Reinle Jánosné urasszony, helybeli huszár századunk parancsnokló századosának kedves neje — egy díszes és értékes asztalterítővel ajándékozta meg az egyházat. — A terítő finom fehér vászon, színes selyemmel és aranynyal gazdagon kivarva, A kivarrás — mely saját kezének munkája — valóban remeke a női munkáknak A színezés különösen finom izlésre vall. — A terítőn ez a körirat van kivarva: „Az abonyi ev.

reform. egyháznak emlékül 1901. ápril 7. Reinle Jánosné Mikófalvi Bekény Anna.“ — Husvét első napján már ezzel lesz az Úr asztala betertítve.

— **Tanítóválasztás.** Horváth József elhalálozásával megüresedett ujszász-uti iskola I. vegyes osztályának tanító állomására a róm. hath. iskolaszéknek f. hó 25-én tartott gyűlése 15 pályázó közül egyhangúlag az eddigi helyettes tanítót, Tantóssy Kulmánt, Tantóssy Bülint uradalmi kasznár fiát, Abony szülöttét választotta meg. Üdvözljük rendes tanítói állásában s kívánjuk, adjon az Isten neki elegendő gyermek szeretetet, lankadatlan türelmet, hogy e pályán való működését áldás kísérhesse.

— **Kitüntetés.** Az abonyi függetlenségi 48-as kör, Tóth Bertalan tószegi ev. ref. lelkészt, a márczius 15-iki hazafias ünnepélyen tartott szép beszédéért, valamint akkor a körben tett látogatása alkalmával elmondott hazafias szónoklatáért a kör örökös tiszteletbeli tagjává választotta s az erről szóló jegyzőkönyvi kivonatot küldöttség vitte át Tószegre.

— **Beiktatási ünnepély elhalasztása.** Az abonyi új rabbit főtisztelendő Dr. Blumgrund Naftalit nem a régebben kitűzött (márcz. 31-ik) napon, hanem közbejött események miatt csak május hó 6-án fogják hivatalába ünnepélyesen beiktatni.

— **Három szent beszéd.** Nevezetes marad a róm. kath. hitközség történetében az a három konferenzia beszéd, mely f. hó 17, 24, 25-én ft. L é v a y M i h á l y p l e b á n o s istentől ihletet ajkáról elhangzott. Mint a kristály tisztaság esermely, mely a völgyölén tova siet, annál nagyobb medret mos, minél messzebbre halad: úgy fokozódtak e szent beszédek hatásaikban. Az első meggyőzte, a második magával ragadta, a harmadik már könnyekre fakasztotta a rang, kor, nemkülömbőség nélkül nagyszámban megjelent hallgatóságot. Az első szent beszédben a penitenzia-tartásra, a másodikban Jézus szent szívének tiszteletére hívta fel híveit, mely alkalommal áhitatra gerjesztő ünnepi hangulat közepette alakította meg Jézus szt. szíve társaságát. A harmadik szónoklat a szüzi ékességbe öltöztetett tabernakulum állandó isteni lakójának, a legfölségesebb Oltárszentségben jelenlevő Jézus Krisztus imáadására, hódolatára, e szentség felmagasztalására buzdította a pásztorkodására bizott lelkeket. Az iskolás fiúk és leányok szépen betanított khórusa zengte a rendkívüli egyházi ünnepséghez a szeráfok menyegyei dalát. És megilletődtek a lelkek. Ezren meg ezren járultak már eddig is a bűnbánat szentségéhez és az Úr asztalához; a Jézus szt. szíve társaságba pedig nap-nap után egyre többen iratkozik be a hívek apraja, nagyja, ami fényes tanulsága annak, hogy az érzésteljes szent beszédek eltalálták a szívek nyitját. —n.

— **Követésre méltó cselekedet.** Lederer Lajos temetése alkalmával koszorú megváltás ezimen jótékony cselekedet a következő adományok folytak be:

A gyászoló család	300 kor.
Özv. Altman Gyuláné	100 kor.
Deutsch Gyula	100 kor.
Lederer Richard	60 „
Lederer Róbert	60 „
Pillitz Lajos	60 „
özv. Weisz Adolfné	50 „
Pintér Gyula	50 „
Báró Harkányi Frigyes	40 „
Háy Mórné	30 „
Dr. Fuchs Ignác	20 „
Vajda Ferencz	20 „
Deutsch Irén	20 „
Schiff Zsigmond	20 „
Löwy Emil	20 „
Drucker Henrik	20 „
Háy Mihályné	20 „
özv. Kopeczky Mórné	10 „
Richter Béla és neje	10 „
Baik Gyula	10 „
összesen	1020 kor.

Ezen összegből jutott:	
Az izr. szegényeknek	150 kor.
A katolikus szegényeknek	120 „
A református szegényeknek	30 „
Az abonyi izr. nőegyletnek	255 „
Az abonyi chevra kadisának	250 „
Az izr. iskola szegény gyermekei felruházására.	215 „
összesen	1020 kor.

— **Népesedési mozgalom.** Városunk területén, a lefolyt hóban és évnegyedben népesedési mozgalomunk adatai a következők: Márczius

hóban a szülöttek száma 67, (előző év márczius hóban 44) ez év előző negyedében a szülöttek száma 150, (mult év első negyedében épen annyi.) Márczius havában született 34 leány, 33 fiú, 50 rkath. 15 ev. ref. és 2 izraelita. Házasság kötött márczius hóban 3, és pedig mind három ev. ref. házas felek között, (mult év márczius havában 1,) az elmúlt évnegyedben összesen 46 házasság kötött (előző év első negyedében 41.) Az elmúlt negyed évben házasság kötött: hol mind két fél róm. kath. volt 17, — mind két fél ev. ref. 5, — rkath. völegény ev. ref. menyasszonnyal 1, — ev. ref. völegény görög kath. menyasszonnyal 1, izraelita 1. A házassulók között két esetben jött megegyezés, mindkét esetben az ev. ref. vallás javára. Márczius havában elhalt: 36 egyén (előző év márczius havában: 32.) a 36 egyén közül finemü 21, nő nemü 11, rkath. 29, ev. ref. 5, izraelita 2. Ez év első negyedében elhalt 105 egyén (előző év első negyedében 95.) Márczius havában elhalt: tüdőgümőkórban 10, veleszületett gyöngeségbe 8, szív billentyű elégtelenség folytán 4, tüdőlobban 3, aggkórban 2, görcsökbe 2, agyhártya lobban 1, májrákban 1, agyszélhüdesben 1, torokgyíkban 1, leforrázta magát 1, halvaszületett 1. Elhaltak: Kadenszky Mihály 65 éves rkath., Lengyel György 69 éves rkath., Zsemlye Istvánné Nagy Mária 27 éves rkath., özv. Juhász Györgyné Palesó Erzsébet 63 éves rkath., özv. Fitos Istvánné Varga Mária 88 éves református, Lukács Rozália 47 éves rkath., Pintér Fülöp 72 éves izr., H. Varga Ferencz 65 éves rkath., Boldizsár Istvánné Jano Zsuzsanna 61 éves református, Pintér István 47 éves rkath., Csizmár József 60 éves rkath., Lederer Lajos 49 éves izr., N. Szabó Istvánné Krupinceza Erzsébet 38 éves rkath., Mészáros Mária 29 éves rkath., özv. Schusztér Károlyné Ring Mária 69 éves rkath., özv. Fityka Józsefné Kulcsovicz Mária 78 éves rkath., M. Szabó István 56 éves rkath., Falusi Istvánné Beviz Teréz 44 éves rkath.

— **Leforrázás.** Gáspár Mihály másfél-éves fia, András magára rántott egy fazék forró vizet és ez által kapott súlyos égési sebek következtében meghalt. Törvényszéki vizsgálat tartott ez ügyben.

— **Méhészet hazánkban.** A földmívelési miniszteriumban már elkészült a mult esztendőnek a méhészetre vonatkozó statisztikája. E szerint mozgó keretű kaptárakban 210.245, közönséges köpükben 439.308, összesen 639.554 méhes család van az országban (Gyarapodás 4997 méhes család.) A méztermelés kitétt a mult évben 32.477 és fél métermázsát, melyet 2.728.118 koronán értékesítettek. Külföldre mindössze 46.950 kilogrammot szállítottak, mit megokolni lehet azzal, hogy a tavalyi év éppen nem volt szerencsés.

— **Katonák a mezőgazdaságban.**

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület február havi igazgató-választmányi ülésén elhatározta, hogy a képviselőházhoz kérvényt intéz a tényleges és tartalékos katonaságnak aratás ideje alatt való szabadulása és a földmives iskolát végzett katonák két éves szolgálati ideje tárgyában, A részletesen és alaposan indokolt kérvény a következőkben összegezi az egyesület kívánságait: 1. A mezőgazdasági munkaerő szaporítása és a mezőgazdasági üzemműköltések csökkentése céljából a gabonafélék aratási idejére a tényleges állomány katonák vidékenként, vagy esetleg hadtestparancsnokságokként megállapítandó időben és időtartamra szabadságoltassanak, 2. A tartalékos katonai állomány az aratásnak ezen vidékenként megállapított idejében fegyvergyakorlatra be ne hívassék, 3. A cs. és kir. hadügyminiszter 1895. július 22-én kiadott 4643- számú rendeletének szövege a fakultatív „szabadságolhatók“ helyett a szándékolt cél elérésére az imperatív „szabadságolandók“ kifejezéssel és hatálylyal módosíttassék.

— **Döghússal hizlalt sertések.** A szabadkai rendőrség rettenetesen alávaló dolognak jött tudomására. Pöthe György ottani földmives elhullott, elesigázott, beteg lóhússal hizlalta sertéseit, melyeket azután áruba bocsát. A lovakat rendszerint kóbor czigányoktól vette néhány forintért, aztán agyonütölte, vagy pedig lódogót vett s ezzel etette sertéseit, A döglött lóhúst a rendőrkapitány nyomban elkobozta, elásatta s Pöthe György ellen megindította a kihágási eljárását.

— **Balhaszinház Bugacson.** A bugaczi tanyákon tegnapelőt egy csepü rágó vonult keresztül, aki balhaszinházi direktornak adta ki magát. A „direktor“ úr minden tanyán pályázatot

hirdetett tagokra, erősen hangsúlyozván, hogy első rendű erők között akar válogatni. Egy alkalmas tenoristáért 5 koronát ígért, Mondanunk sem kell, hogy az egyes tanyák egész háznépe neki hasalt és gyűjtötte, kereste, fésülte a különböző nagyságú balhakat. A taggyűjtés kellemetlenségeit legkegyetlenebbül a tanyai kuvaszok érezték meg, legjobban a szegény állatok szőrét kinozták meg a szorgalmas „tag” válogatással. Míg a tanyai nép felült a csepürágó meséjének, addig a direktor ur összeszedett a házkörül minden őrizetlenül hagyott tárgyat és elillant tovább „tenoristákat” keresni más tanyákra. A károsok most figyelmeztetik a tanyai népet, hogy az esetben ha ilyen „direktor” jelentkezik, fel ne üljenek neki, mert a balhák csipni tudnak, de énekelni nem.

— **A legérdekesebb magyar napi lap,** mely ugy tartalmának bősége, mint értesüléseinek gyorsasága és megbízhatósága folytán bátran összehasonlítható a külföld nagy lapjaival, az „Egyetértés,” melynek szerkesztősége nem kimél sem költséget, sem fáradságot arra, hogy olvasókörzönéségét úgy a hazai, mint a külföldi eseményekről kimerítő, részletes tudósításokkal lássa el. De különösen ki kell emelnünk az „Egyetértés,” politikai és szépirodalmi rovatát. Politikai rovatának egyik fő ereje az, hogy olyan bő és részletes tudósításokat ad, minőt egyetlen magyar lap sem adhat. Az „Egyetértés” is csak nagy terjedelménél fogva teheti ezt. Vezérezikéiben az „Egyetértés” mindig a politikai és társadalmi nagy kérdéseket vitatja meg s programjához hiven a szabad eszmékert és függetlenségi elvekert küzd. Szépirodalmi része

az „Egyetértés”-nek eddig is igen becses volt, mert a legkitünőbb írók tárczáit és regényeit évek hosszú során át ebben a lapban olvashatja a magyar közönség. Ma meg különösen nagybecsű e különben is kitünő rovat, mert Eötvös Károly, a legmagyarabb író, az „Egyetértés” hasábjain írja meg páratlan érdekességű tárczáit. A Gróf Károlyi Gábor följegyzései, az Utazás a Balaton körül, az Eötvös Károly adomái és egyéb kisebb művek egész sorozata máris országSZerte nagy feltűnést keltettek, a mi nem is esoda ha tekintelbe vesszük, hogy szépirodalmunk mai kozmopolitikus irányzata közben szinte fellélekzik a magyar ember, ha olyan igazán minden sorában tiszta magyar tárgyú s hangú remekművekhez jut, mint az Eötvös Károlyéi. Az április 1-én kezdődő évnegyedben az „Egyetértés” Eötvös Károly tárczasorozatán kívül kitünő regényt is közöl. A ki érdekes és jó olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. (Budapesten. IV., Papnövelde-utca 8.), mely szívesen küld ingyenes mutatványszámot, Előfizetési ár negyedévre 10 kor., egy óra 3 kor 60 fill.

Kopeczki Lipót és fia
ezégnél
 I. r. mész mm. ként 2 kor. 40 filléért (1 frt. 20 kr.) kapható.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállít:

összes mérleggyártmányok (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzeséplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelenczék, olajhoz és sűrű tovttezsirhoz, géphajtószijak, vízmentes mozdony és cséplőgépponyvák, kazal, repce- és kocsitakarók, asbest- és gummianyagok, szelepek, vízmutatók, feshmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradék, gabonazsák, „Elsősegély”-kötszerszekerények, mely kötszerszekerények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb. beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.

6—

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 68. sz.
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek
 továbbá járgány-eséplőgép, löheré-eséplők, tisztító-rosták, aratógépek, szénágyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”
 legjobb sorvetőgépek, szécskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrítő-malmok, egyetemes asztal-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyarunk a világ le nagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

400 intelligens magyar szőlősgazda bizonyítványa igazolja, hogy a szőlők védelme a

Peronoszpóra és az Oidium ellen a legbiztosabb, a leegyszerűbb és a legolcsóbb a

Dr. Aschenbrandt-féle porok használatával.

A Dr. Aschenbrand-féle „Bordói Por”

a peronoszpóra biztos és olcsó ellenszere, kitünően tapad a levélre, nem pörköl.

A port a vízbe szitáljuk és kész az oldat. Az első permetezéshez egy hl. vízre kell 1 és fél—2 kg, a második és harmadik permetezéshez 1 és fél—2 kg. por. Az évi szükséglet egy kat hold szőlőre 22—25 kg. A bordói por ára: 5 kgos zsákban á kg. 80 fillér: 10 kgos zsákokban á kg. 80 fillér: 50 kg zsákokban á kg. 76 fillér. Használata olcsóbb, biztosabb kényelmesebb, mint a tiszta rézgalicé.

A Dr. Aschenbrand-féle „Rézkénpor”

az **oidium** biztos és olcsó ellenszere.

A port a fajtatókba öntjük és porozunk vele. A mustot nem bűdösíti; egy harmaddal kevesebb fogy, mint e tiszta kénporból. A rézkénpor ára: 5 kg. zsákban á kg. 56 fillér: 10 kgos zsákokban á kg. 56 fillér: 50 kgos zsákokban 52 fillér. Háromszori porzáshoz az évi szükséglet á kat. hold 12—15 kg.

Az árak Budapesten értendők. A vasutakon kedvezményes szállítási díjtétel. A porok elküldése vagy a pénz előleges beküldése vagy utánvétel ellenében történik.

— A 400 szőlősgazda bizonyítványát és a porok használati utasítását tartalmazó füzetet szívesen megküldi, megrendeléseket elfogad és mindenről felvilágosítást ad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

Budapest, V., Alkotmány-utca 31 sz.

— Szőlővidékeken az eladásra megbízottak kerestetnek. —

Megbízott: Havas Ignác, Abony.

Figyelmeztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskóin rajt áll a MAUTHNER-NÉV. A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak nem léteznek, mint a minőket 27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

es. és kir. udvari magkereskedése BUDAPESTEN.

Irodák és) VII. Rottenbiller-utca 33.
 raktárak:) (Közuti villamos megállóhelye.)
 Elárusító) VI. Andrassy-ut 23.
 helyiségek:) (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.